

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL ÎI.

"Gazeta" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentele pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în-
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un esemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 26.

Brașov, Sâmbătă, 6 (18) Februarie

1888.

Brașov, 5 Februarie 1888.

În zilele trecute au răsunat de pe tribuna parlamentului spaniol cuvinte nobile de conciliare la adresa popoarelor europene. Emilio Castelar, celebrul orator al Spaniei, a formulat un program al viitorului. El, care încă nu și-a pierdut credința în idealurile înalte ale omenirii, ține de rău pe toți aceia, cari cu politica lor învâlbesc popoarele și fac ca acolo, unde ar trebui să fiă simpatia, pentru ca statele să poată lucra în unire la marea operă a libertății și a progresului, domnesc adă neîncrederea și ura cea mai înverșunată.

Politica rășboinică și de cucerire, dăse Castelar, a creat regimul militar, sub a căruia povară gemu adă toate popoarele, și această politică e cauza neliniștii și a nesiguranței, ce domnesc în Europa. Politica liberală inaugurată în Europa la 1830 a încetat de a mai domina dela 1870. Germania adăuse el, trebuie să se împace cu Franca, dându-i îndereț Alsația și Lotaringia, și atunci va fi pace și liniște pe vechiul continent.

Castelar a pledat frumos, ca întotdeauna, pentru împăcarea dintre popoarele mari civilizate ale occidentului și toți recunosc, că a desfășurat nise idei mari și nobile, der concludsiunea este, că Castelar urmăresce nise idealuri cari în timpul de față sunt ne-realizabile. Entusiasmul lui pentru marile probleme ale omenirii e admirabil, der politica rășboinică și de cucerire nu cunoscă acestu soiu de însuflețire, ea socotese numai cu cifre reci și cum-pensesce fericirea după mulțimea puscilor și a batalionelor.

Germanii se împace cu Francesii. Sublimă idee. Dacă s'ar pute realiza, Europa ar scăpa de toate neajunsurile. Der înainte de a se un două popore de rasă diferită, nu ar fi mai natural ca să trăiescă în pace două națiuni vecine, înrudite prin origine?

Înțelegem Franca și Italia. Castelar a criticat modul de procedere al Italiei, care s'a aliat cu Germania, obligându-se a lua parte la un rășboiu viitor dintre Franca și Germania, dacă se va amesteca și Rusia. Der faptul acesta, care a produs părerea de rău a lui Castelar, a aprins în Franca făclia unei față cu Italianii, pe cari îi numesc "ingrați".

Certele și neînțelegerile pentru întâietatea în Marea mediterană, pentru Tunis și altele, au stărnit înse și în Italia neîncredere și dușmănie în contra Franciei, care s'a dat pe față tocmai acum dintr'un mic incident.

Ministrul de esterne francesu Flourens mergend în Briançon, o fortăreță dela granița francesă-italiană, a fînut aicî amă discursu, în care a făcut puțina alusiune la încordarea dintre Franca și Italia. Pasagiulu acesta din discursul lui s'a telegrafat la Roma neșact, așa că Italianii s'au semțit ofensați și foile lor au pu-

blicat articulu forte iritați în contra Franciei.

Acum se constată că Flourens n'a dîșu, că "a venit prin Italia la Briançon, ca să se convingă cum stau fortărețele dela granița francesă," ci a dîșu numai că a trecut peste teritoriulu italianu în acelu departament.

Destul că acestu incidentu a deslăntit patimele și a făcutu să izbucnescă dușmănia dintre cele două țeri surori, ale căreia urmări le caracterisează "Neue freie Presse" în modul următor:

"În alte împrejurări amă pute să găsim că este de plăsu dușmănia între două popore de aprăpe înrudite, cari în modul acesta reprobă entusiasmul lui Castelar pentru *uniunea latină*. Der în situațiunea de față generală, ura dintre Italiani și Francesi, care devine din zi în zi mai mare, nu numai că nu nutrește făclia rășboiului, der este chiar o garanție pentru pace."

"Cumcă Italianii ară lăsa să fiă seduși de a ataca Franca, este prea neverisimilă spre a lua în considerați casul. Der prin aceea, că Italia este aliată cu Germania și Austria, i se îngreunază forte multu Franciei esecutarea revanșei. După datele cele mai noue oficiale Italia dispune de o armată de aprăpe nouă sute de mii omeni. Dacă va pune pe picioru de rășboiu numai două din trei părți a acestei armate, Italia este deja un aliat de cea mai mare, poțe chiar de-o decideră importantă."

"Dacă sentimentele odinoriă atât de cordiale ale Italianilor pentru Franca nu s'ar fi ricit de totu, Germania și Austria n'ar pute să conteze necondiționat la fidelitatea Italiei cătră tratatul de alianță. Astăzi ele sunt sigure de alianța celui de alți treilea."

"Că s'a putut întâmpla acesta, că Italia ține și va ține cu firmitate liga de pace, este a se mulțumi în parte numai dibăciei diplomatice a cancelarului german. Der cu greu i-ar fi succedat lui Bismark de a desbina Italia cu totulu de Franca, dacă politiciii francesi nu l'ar fi sprijinit așa de mult în această lucrare. Începndu dela Thiers până la Flourens ei au trăit și trăiesc toți în credința că Italia din recunoscință pentru 1859 trebuie să sufere multu din partea Franciei, și au tratat regatul întotdeauna cu trufă."

"Ce privesc recunoscința, ea jică peste totu în politică și în raporturile internaționale un rol subordonat și afară de acesta Italianii sunt de părere, că cu Savoia și Nizza au plătit prea scump ajutorulu Franciei din 1859, decât ca să-i mai și mulțămescă pe deasupra. Trufia înse, ce-o arată Franca față cu Italia în toate cesțiunile privitoare la Marea mediterană, se resimte din partea tineri puteri mari, care nu fără sfortare și-a eluat pozițiunea sa, ca o durerosă ofensare."

"Trufia Franciei e mai alesu de vină, că între cele două popore s'au desvoltat nise raporturi a-

prăpe dușmănoșe, așa că a fost de ajuns o depeșă neșactă, spre a face să izbucnescă ura. Cei din Roma se vor liniși ce-i drept, pentru momentu, după ce vor examina tecstulu esactu alu vorbirei ministrului Flourens; der pentru aceea dispozițiunea ambelor popore unul față cu altu nu va deveni mai amicabile..."

România și alianțele puterilor centrale.

"Pester Lloyd" a primitu din Viena o corespondență, care privesc d'aprăpe pe România. Între altele se dăce:

La ambasada rusescă de aci se scie forte bine ce tratate și învoeli mai esistă afară de tratatele cu Austro-Ungaria și Italia, care au fost publicate acum de curend; ambasada n'a putut fi surprinsă de cuvintele destul de clare ale marchisului Salisbury cu ocaziunea discuțiunei asupra adresei în parlamentulu englesu; și la ambasada rusescă este cunoscut și cuprinsulu învoelilor făcute cu România.

În specialu acestea din urmă, într'unu momentu datu, sunt de natură d'a aduce ad absurdum pe aceia, cari mai cred încă, că politica lui Bismark tinde mai mult d'a *netoci* decât d'a *include* Rusiei drumulu spre Balcani.

În ceea ce privesc mijlocele cele violente, Rusia se vede închisă de toate părțile, astfel că nu poțe să facă drumu prin nici o parte. Dacă ar voi să ia drumulu spre Bulgaria prin România, s'ar găsi în față casulu de rășboiu cu puterile din centrulu Europei; dacă ar voi să apuce drumulu pe mare, flota englesă va scie să o împedecă d'a debarca mai multu de câteva divisiuni, cu cari Bulgarii o vor sfersi singuri.

"Neue Freie Presse" de asemenea face mențiune despre România într'unu primu articulu, care se ocupă cu situațiunea generală. Diarul vienezu constată, că față cu Rusia esistă un puternicu lanțu de alianțe, care vor face pe Rusia să se perdă gustulu d'asî încerca noroculu cu armele, și apoi continuă:

Ca primu didu de apărare înaintea acestei puteri rășboinice (Rusiei) se află Austro-Ungaria: unu eventualu ajutoru din partea Franciei l'ar pute împedecă Italia, și chiar dacă Rusia, evitându ataculu directu, ar voi să se desfășure puterea mai întâiu în Bulgaria, pentru ca să strămute lupta pe unu terenu despre care cancelarulu germanu a dîșu, că pe Germania nu o interesează în prima liniă, totuși trebuie să admitemu, că ea va căuta să forțeze trecerea sa prin România, care după toate semnele, deși după multă șovăire, s'a decisu pentru alipirea la alianța păci.

Franca și Italia.

Caracteristice pentru raporturile franco-italiane sunt erupțiunile pasiunei, cu care foile militare franceses dau năvală asupra Italiei din cauza alianței sale cu Germania.

"La France militaire" discută amăruntitu situațiunea creată prin

această alianță în casulu unui rășboiu. Numita foia dăce:

Italia va juca față cu Franca, în casu de un rășboiu franco-germanu, acelașu rolu ce e chemată a lua asupra și Austro-Ungaria într'unu rășboiu germanorusu. Numai că Rusia va găsi în Austria cu totulu altu contrar, decât cum va găsi Franca în Italia. Noi nu vom face vechiloru noștri amici din 1854 și 1859 onorea d'a le opune alte trupe, decât acelea ale liniei a doua, formate din rezerviștii batalionelor cu Nr. 4 și din regimente de ale armatei teritoriale. Asta-i mai mult decât pre multu, pentru a împedecă pe acesti de ai rășboiului ca să nu ne violeze teritoriulu.

Aceste rënduri ajungu, ca să vedem, cu ce disprețu vorbesc Francesii despre Italiani.

Situațiunea.

"Pesti Naplo" a debutat alaltaer cu o scire sensațională ce a primitu din Viena, care dăce că situațiunea a devenit mai seriouă, deorece concentrările de trupe ruseses se continuă în măsură mai mare; între Viena și Berlinu s'au schimbat din cauza acesta multe depeșe și cei din Viena au intențiunea de a convoca delegațiunile în sesiune estordinară peste câteva săptămâni.

"Pester Lloyd" desminte "din isvorulu celu mai siguru" scirea acesta alarmătoare. Deși, dăce elu, situațiunea nu s'a îmbunătătit pentru momentu, totuși nu s'a petrecut nimicu în timpul din urmă, ce ar schimba o spre mai rău și nu e vorba de convocarea delegațiunilor în sesiune estordinară.

"Börsen-Courier" din Berlinu spune, că la prândulu parlamentar, ce l'a datu cancelarulu Bismark, aceasta a esprimat speranța, că raporturile Germaniei cu Rusia vor deveni mai prietene. În parte a accentuat cancelarulu, că trebuie să se facă deosebire între guvernulu rusescu și presa rusescă. Elu a mai dîșu, după "Post," că raporturile pressei ruseses sunt excepționale. Guvernulu din Petersburgu are o influență de faptu numai asupra două seu trei diare: celalalte diare dătare de tonu stau sub influența protectorilor lor speciali.

Diarele germane mai sciu să istorisescă și de o influență rusescă ce se manifestă în secretu în Franca. Cu ajutorulu ei ar fi vorba acum de a se împăca Ferry cu Floquet, care s'a făcutu prietenu de cruce cu ambasadorulu rusescu din Parisu, ca să poată intra amendoi în cabinetulu viitoru. Carnot, se dăce, a consemțit și prin urmăre zilele cabinetulu actualu Tirard sunt numerate.

Atitudinea Franciei.

Ministrulu de esterne francesu Flourens, fiindu candidat alu departamentulu Hautes-Alpes pentru cameră, a sositu acolo și a răspunsu cu următoarele cuvinte primarulu din Briançon, care l'a felicitat pentru succesele sale diplomatice:

Meritul se cuvine întregi țării, pentru că dincolo de graniță s'a simțit că în pieptul ministrului de externe bate inima Franciei. Acestor sentimente patriotice și atașamentului la instituțiile liberale ar trebui să se atribue succesele noastre militare, decât granița ar fi atacată. Aceste sentimente m'au adus la d-văstră și m'au determinat să calc în departamentul Hautes-Alpes dela granița italiană și să vii mai înteu la Briançon, sentinela înaintată a graniței noastre. (Aplause.)

La alusiunea primarului, cu privire la planul de a mări forța defensivă dela Briançon, ministrul răspunde:

Ca francez și patriot am avut să mă ocup de deja cu aceste proiecte și voi continua a mă interesa de ele.

Cuvintele ministrului francez diarele englesesci le consideră ca o prevestire de război. „Standard“ socotesce, că o alianță între Rusia și Franța este apropiată, er „Times“ crede, că pe partea lor va fi și Anglia care, lăsându Rusiei libertatea de acțiune în Europa, va fi și ea lăsată să anexeze Afganistanul. er Rusia nu va mai înainta în Asia.

D-lu Cassagnac a adresat cătră prințul Jérôme Napoleon, care are un fiu în armata italiană, o scrisoare în care dăce între altele:

„Totdeauna v'am combătut, der în patriotismul vostru niciodată nu m'am îndoit. În numele acestui patriotism vă provoc să ordonați fiului vostru, să părăsescă serviciul în armata italiană.

„Pote unu Napoleon să rămână într'o armată, care se organizează pe față în contra Franciei, care stă în soldul Germaniei și, precum se vede din tratatul de curend publicat, va fi așezat la granița franceză, spre a amenința Franța și a năvăli asupra ei? În momentul când Italia se aliază cu cel mai crudel inamic alu Franciei și desfășură drapelul italian în contra binefăcătorului său, fiulul unui Napoleon nu mai pote îndrepta ascuțitul săbiei sale contra inimei patriei sale!“

Aceste demonstrații ale Francezilor în contra Italiei sunt de rău augur pentru viitor.

Diarul italianu „Riforma“, vorbindu despre discursul ministrului Flourens în Briançon, accentuează importanța lui și e de părere, că resumatul telegrafic alu pasagiului privitoru la Italia trebuie că e necorect.

SCIRILE ȚILEI.

Precum am spus, alu cincilea congres alu corpului didactic din România se va ține la București în zilele de 18, 19 și 20 Aprilie 1888 st. v. Se va discuta despre: „Programele de studii ale

învățământului primar rural și urban“. Atât „memoriile“, cât și „înscrisurile“ se vor adresa d-lui secretar C. C. Dobrescu, profesor la liceul Sf. Sava, strada Soamele Nr. 47. Se acordă o reducere de 50 la sută pe liniile ferate.

Tratatul comercial între România și Turcia s'a publicat deja în „Monitorul oficial“ din București.

Anton Szilagyi, scriitor diurnist la solgăbiriatul din Ilea-mureșiană întreținea relații vrednice de pedepsă cu nevasta vărului său. Sâmbătă seara își petrecu toți trei la ceai până târziu, apoi se despărțiră și părechea căsătorită se culcă. Der după-ace adormi bărbatul, nevastă-sa se sculă și se duse la iubitul ei. Bărbatul se deșteptă mai târziu, der nu voi se face larmă, ci așteptă să se întorcă nevastă-sa: acesta însă nu se mai întorse, ci fu aflată Duminecă dimineața mortă cu amantul ei cu tot. Szilagyi o împuscăse înteu pe ea și apoi se împuscă și pe sine. Se dăce că îngrijise elu de acesta cu o săptămână înainte.

La institutul de moșit din Oradea-mare se fac înscrierile pentru cursul de veră dela 1—10 Martie. La înscriere se se presinte certificatul de indigenat și de nascere, și atestat de moralitate și de sănătate.

În Nouă de lângă Bistrița, precum spune „Bistr. Wochblt“, lupii vinu noptea până în comună; de asemenea în Orheiul din Dobeca și în Voldorf, unde mulți câini le-au cădutu jertfă. Lună noptea spre Marți un hamal dela gara Bistrița era să fiă mâncat de doi lupi în locul unde linia ferată se încrucișază cu drumul ce duce la locul de dare la semnu. Venindu însă tocmai atunci trenul, și mai strigându hamalul și după ajutoru, bestiile fugiră.

Din dieta ungară.

Fiindu ministerul cultelor și instrucțiunii publice ungueresc resortul, cu care naționalitățile nemaghiare au cele mai multe dăvări și buclucuri, dăm aci un resumat din desbaterile asupra bugetului acelu minister, care ne pote interesa mai mult.

Raportorul Alex. Orszag spune, că pe anul acesta bugetar s'au stabilit cheltuelile ministerului din vorbă cu 7.142,170 fl., er venitele cu 804.534 fl. Între cheltueli s'a prevădutu o sumă și pentru zidirea unei școle reale ungueresc în Brașov. E de observat, că dela 1876—1888 cheltuelile acestui bugetu au crescut cu 2 milioane. Recomandă bugetul spre primire.

Daniil Irvanyi dăce, că din raportul ministrului rezultă, că instrucțiunea poporală se află într'o stare tristă, și to-

tuși în scopul acesta s'a pus în bugetu cu 25,000 fl. mai puțin ca în anul trecut. Der decât din cauza relei economii financiare nu s'a pututu pune la dispozițiune o sumă mai mare pentru instrucțiunea poporală, atunci se ia măsuri ministrul ca sumele ce sunt de cruțat la școlele superflue să se întrebunțeze mai amăsurat scopului. Sunt unele școle civile și populare superioare, care pricinuesc statului cheltueli mari, der puțin folos aduc. Așa e școla poporală din Dicio-Sân-Mărtin, unde sunt 3 învățatori, cari toți la un loc au 5 școlari. Școla costă pe an 4000 fl., dec' instrucțiunea făcărui școlar 800 fl. Vorbitorul speră, că ministrul va desființa această școlă, care e o curată risipă.

Oratorul trecendu la afacerile bisericesc, amintescă mai înteu jubileul Papei. Își exprimă părerea de rău, că prelații catolici, cari au condus pe peregrinii ungru la Roma, în vorbirile și adresele lor omagiale au găsit de bine a vorbi și de restabilirea puterii lumesc a Papei. Las' că nici istoria, nici esemplul actualului Papă nu dovedesc necesitatea dominațiunii lumesc a Papei, der nu a fostu nici cu cale, nici cu factu o asemenea demonstrați în împrejurările actuale politice, și acesta o voru dăce toți acei patrioți, cari pot apretui deoparte situațiunea critică de adă Ungariei, de altă parte valorea alianței cu Italia (Vii aprobări în stânga și în stânga extremă.)

Noroc că nici guvernul italianu, nici națiunea italiană nu au interpretat acele manifestațiuni ca ale națiunii ungueresc.

Făcendu apoi amintire de enciclica din anul trecut a Papei, prin care se combăteu căsătoria mixtă și școlele comune, dăce oratorul că ar fi timpul să se asigure libertatea religioasă și atunci voru dispăr de sine greutățile ce stau în calea regulării dreptului de căsătorie. Elu și face o propunere în interesul introducerii libertății credinței religioase. Argumentele guvernului contra propunerii, dăce elu, n'au fost sincere: când se dăce că în țera și așa e libertate religioasă, când apoi erăși ministrul o declara ca un pericol, care duce la nihilism, la dissoluțiune. Propunerea vorbitorului este:

„Ministrul cultelor e avisat să presinte un proiect de lege asupra libertății credinței religioase.“ (Vii aprobări în stânga extremă.)

Ministrul Trefort dăce, că în privința instrucțiunii ar face mai mult, der n'are bani, stau rău finacele și așa multe se neglișă, în speranță că se va repara răul în timpuri mai bune.

E drept că avem școle, dăce ministrul, a căroru înființare a fostu urgent cerut de unu ținutu întregu, despre care însă mai târziu s'a constatat că sunt superflue. Acestea le vom închide și banii ce se cheltuiau pentru ele

se voru întrebunța mai amăsurat scopului.

Ce privesc libertatea religioasă, eu încă sunt în principiu pentru ea. Cu toate acestea nu-i pot primi propunerea, din cauze politice importante. (Audiți!) Trebuie să avem înaintea ochilor interesele statului maghiar și alu culturi maghiare. M'ășu bucura foarte, decât Ungaria se va afla odată într'o stare, în care se se potă introduce o astfel de nețermurită libertate a credinței religioase, precum dorește d-lu deputat. (Strigări în stânga extremă: Elu nu cere libertatea nețermurită a religiei!)

Nu vreu să mai repet lucrul ce le-am spus adeseori în această cameră. der vreu să reflectez numai la două momente. Mai înteu, ori-ce membru alu acestei camere scie ce se întâmplă în sinul bisericii greco-ortodoxe. Se lucră în sinul ei cu ori-ce preț ca să rupă uniunea bisericii grecesc cu cea catolică. Și se face ore acesta din punct de vedere alu religiei? Asta-i o cestiune de limbă și putere, curat națională. Alu doilea, se luă în considerare ce se întâmplă în cercul Sărbilor catolici. Pretutindenea accentuează ei introducerea liturjiei slave. Când liturgia bisericii catolice în Laibach va fi slavă, nu vom împedea nici în Ungaria introducerea liturjiei slave, decât suntem amici ai libertății credinței religioase, și acesta, deu, n'ar fi salutar pentru statul maghiar și pentru cultura maghiar. (Vii aprobări.)

D-lu deputat a dăsu, că eu adeseori aș fi accentuat, că și așa în Ungaria există libertatea credinței. O libertate precum a formulat d-lu deputat negreșit că nu există; der avem libertatea conștiinței și cum că aceea se respectă în mare grad la noi, voi cita un fapt. Nu înțeleg cum un creștin pote fi cuprins de prejudeții încatu se nu voiesc a-și lăsa să se boteze copilul, der astfel de casuri s'au ivit. Într'un asemenea casu mi-a scris odată capul suprem alu respectivei confesiuni, ca să recvirez poliția și gendarmeria și să punu să se boteze copilul. (Haritate.) N'am făcutu acesta, căci în modul acesta deu nu vreu să procuru bisericii creștine credințioși. (Aprobări în depta.)

Individul are peste tot libertate nețermurită în privința conștiinței și a credinței; îndată ce însă întemeiază o familie, această libertate este în unele privințe restrânsă și laturea practică a acestui cerc de idei este tocmai cestiunea căsătoriei. Aceasta trebuie reformată, trebuie să se pună capetu stării de adă (Vii aprobări) și cugetu că d-lu ministru de justiți se ocupă și cu această cestiune.

Voiu atinge și cestiunea congruei. Acestă cestiune am adus-o pe tapetu, se tractă și speru că se va și rezolva; căci părerea mea despre ori-ce biserică catolică

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

(2)

UNU TOASTU.

— Asocierea ideilor —

La o anumită oră unii aveau voia bună,
70. Și la masă bându „șampane“ își petreceau împreună.
Der ce sorte schimbătoare, mai târziu cu cinci minute!
La despotica poruncă fură decapitați iute.
Unul însă ore-care din cei condamnați la morțe.
Prin câteva trăsuri scurte a descris cumplita sorte,
75. A Franciei cei strivite, deorece i-s'a datu
Grațiă ca să vorbescă; pocalul înfricoșat
Alu morții-lu ținea în mână, trebuind imediat.
După vorbire se-lu beie: așader a toastat....
Și începu prin urmare într'un ton duios, profund:
80. „Se striga odinioară“, dăse bietul muribund,
„Să trăiesc alu nostru rege! der acum nu avem rege,
„Și tu patriă iubită, adă nu-i cine te direge;
„Pregătitu-ți-au tiranii unu destin înfricoșat.

„Să trăiesc republica! mai târziu der au strigat.
85. „Der acum nici republica nu este la noi în țera
„Să trăiesc libertatea, după-aceea mai strigară,
„Însă ce durere mare, ce tristă fatalitate,
„Că în țera mea iubită nu este nici libertate.“
„Eh!“, mai dăse muribundul și atunci îngălbinesc:
90. „Să trăiesc ghilotina, care pe toți ne unesc!“
„Și dăcendu aceste vorbe, cătră public se închină,
Și-apoi bându pocalul morții: a cădutu sub ghilotina.
Însă vremea e schimbată, adă se cere să strigăm:
Constituția trăiesc, de ea să ne bucurăm.
95. Scimă cu toții foarte bine, că în țera noastră cultă,
Acum este libertate, ba ne spun că e prea multă...
O divină libertate, ce cântări de bucurie,
Său ce fapte gloriose pentru tine voi descrie?...
Ce istorii minunate scire-am dăce despre tine....
100. Der însă deocamdată, va fi mai consultu, mai bine,
De și'n vorbe și'n scrisore ești unu sugetu strălucit,
Ca să ne ținem de norma unui autic erudit,

A lui Pithagoras grecul, omu învățat din vechime
Și provădutu dela fire cu minte și agerime.
105. Elu era născut în Samos. Și patria sa iubită,
Când vedu că de tiranul*) era foarte rău strivită,
A fugit de voia bună în esil îndepărtat.
Elu cu agera sa minte pan' la deși s'a înălțat,
Și lucruri misterioase, ce'n natură ascunse-au stat,
110. De-a nu le sci muritorii, elu pe toate le-a scrutat.
A fostu în multe privințe Pithagoras vestit omu,
Era matematic mare, filosof și astronom.
Elu scrută că fulgerile cum și de unde provine?
Ce fință este deul? și néua de unde vine?
115. Și când se aud prin aer tunete că durduesc,
Tună Joe, urlă vântul, ori dor norii se lovesc?
Cine'nvêrtesce pământul? care-i cursul stelelor?
Și ce lege observă acestea în mersul lor?
A fostu deră Pithagoras cel din Samos renumit,
120. Care multe lucruri grele și ascunse-a rezolvit.
Și decât l'ar ierta cumva a morții sigur lege,
Să mai vină odată'n lume, hei! în multe ne-ar corege!
(Va urma.)

*) Polykrates.

ba despre ori-ce biserică și confesiune, este că ea nu are să constea numai dintr-un cult esterior, ci trebuie să fie o instituție morală, care influențează asupra mersului ideilor, asupra purtării omnilor. Pentru ajungerea acestui țel e necesar, ca confesiunile să se educe bine preoții lor și să i provadă bine.

A amintit d-lu deputat și peregrinagiul la Roma. Noi nu ne-am amestecat în acesta, căci *hanc veniam damus, petimusque vicissim*. Dacă noi vrem libertate, trebuie să măsurăm cu aceeași măsură; nu e permisă a restrânge pe alții în libertatea lor. De altminte-rea eu n'am cunoștință despre ceea ce s'a vorbit și făcut în anumite cercuri, der pot asigură camera, că noi în aceste afaceri vom procedea totdeauna după lege și ținându sēmă de interesele statului unguresc.

După toate acestea regretu forte, der trebuie să rog camera a respinge propunerea d-lui deputat Iranyi și să amâne rezolvarea acestei chestiuni pe timpuri mai bune, mai fericite. (Aprobări în drepta.) (Va urma.)

Persecuții unguresci în biserică.

„Kronstädter Zeitung“ a primit din Pesta o corespondență, datată dela 10 Februarie n., în care se dice între altele:

Șovinismul ce pășese totu mai ofensiv contra naționalităților nemaghiare se validă și în biserică și a datu nascere unu statut făcutu de conventul generalu alu confesiunii ev. augsb. (Slovaci sunt protestanți), în sensul că agitațiunî contra supremației maghiare din partea funcționarilor bisericesci formăză unu delictu canonicu. Pe temeiulu acestui statut sunt espusi unei persecuții fără considerare preoții și învățătorii, sub pretextu că au simțiminte panslaviste, fiindu că țin strinsu la naționalitatea lor slovacă și se opun uneltirilor de a li se maghiarisa școla și biserică.

Mai nou e pendentu în această privință unu casu, cu deosebire flagrantă de disciplinare bisericescă fanatică. Unu învățătoru eminentu, stimatu forte multu de comuna sa, anume Carolu Salva, care e și redactoru a duorū foi periodice pedagogice și alu unui calendar, este din cauza simțimintelor sale naționale unu spinu în ochii superiorilor bisericesci șovinisti, deorece activitatea sa ca învățătoru e esemplară. Câteva atacuri în calendarul său contra maghiarisării cu forța avu să servescă acum ca motive pentru înlăturarea sa. Procurorul nu putu găsi nimicu periculosu statului ori dușmănescu Maghiarilor în calendaru, pe care-lu confiscaseră organele comitatense, și așa refuză a i intenta procesu de pressă.

Acum însu superintendentulu Czekus dispuse cercetare disciplinară în contra lui Salva, sub pretextu că are simțiminte panslaviste, care și fu condamnată la pierderea slujbei de către tribunalulu disciplinaru (după ce doi membri au fost eschiși ca interesați) cu 5 contra 2 voturi pentru unu articolu intitulatu: „Este și Slovaculu omu?“ În motivarea sentinței, tribunalulu declară, că trebuie să se pună pe basa protestantismului maghiaru, ale cărui drepturi, autonomie și existență legală se întemeiază pe ființa de statu maghiaru, așa că ce atacu statulu, atacă în acelașu timp și drepturile fundamentale ale protestantismului... Deși comuna Klenovec ține cu credință la învățătorulu lor și deși nu i se pōte dovedi acestuia vre-o ațiune dușmană statului, apelațiunea lui Salva a fost respinsă și de instanța a doua și abia e de sperat, că instanța a treia, tribunalulu bisericescu alu districtulu de dincolo de Dunăre, va modifica această sentință dictată de ura fanatică a maghiarismulu din Ungaria de susu contra a totu ce e slavu.

Amăriciunea din cauza acestei și a di ferite asemenea procederi a pētrunsu

adencu între protestanții slovaci și ortodoxismu, care mișcare în împrejurările actuale politice apare forte îngrijitoare.

În biserică protestantă a Ungariei, în urma maniei de persecuție națională, domnesce celu mai mare arbitriu, ba chiar o complectă desconsiderare a dreptulu față cu preoții și învățătorii, cari nu se supun orbesce și fără să crănescă tendințelor de maghiarizare, și autonomia, care în timpurile de mai nainte s'a doveditu ca o bastionă tare nu numai a libertății consciinței ci și a libertății politice, amenință acum a deveni unu factoru de împilare, cu totulu contradictoriu spiritulu protestanticu, deorece din partea puterii statulu nu e de așteptatu nici unu ajutoru.

Deschide și voru odată ochii și acei cărturari slovaci, cari încă totu mai credu că făcându-se unelte unguresci voru îmbunătăți amărta sorte a bietulu popor slovacu, amărta tocmai din cauza slugărniceii acelor soi de cărturari?

„MACEDONIA“

Revista Românilor din Peninsula-balcanică.

Macedonenii! Voinicu popor! Da, voinicu, pentru că cuprinși între naționalități deosebite și lacome de a pune mâna pe densii, nu s'au datu bătuti de atâtea veacuri, s'au împotrivit și și-au păstratu până acum și naționalitatea și limba, luptându cu înverșunare și contra Slavoru și contra Grecilor, cari și unii și alții voiau să li înghiță, și menținându încă la meadă-qi de Balcani versulu românescu.

Și lupta ce au avutu să ducă în potri va aprigilor lor dușman a fostu mare și teribilă, luptă de fie-ce momentu, luptă nedreaptă, pentru că cei cari voiau să cutropească erau mai tari și aveau în mână unu puternicu instrumentu de supunere: școlele.

S'au luptatu însu Macedonenii, luptă și astă-qi încă. Ba chiar lupta de aci e multu mai întinsă decum a fostu până acum. Macedonenilor le trebuie să se țină neconținutu viă tota vigoarea spre a și apăra școlele, pe care și le-au făcutu acum, limba și naționalitatea.

Și într-acastă luptă ei au trebuință de sprijinulu tuturor Românilor, tuturor celor cari sunt consăngenți cu densii.

În țera la noi, în România liberă, Macedonenii au o societate; și acum au și o gazetă.

Primulu număr alu acesteia a apărutu acum câtăva vreme și pōrtă titulu pe care l'am datu acestui micu articulașu.

Scopulu diarului Macedonenilor de aci e destulu de lămurit expus prin devisa ce și-a luat: „Fiat lux“ și prin următoarele rânduri ce extragemu din precuvântarea comitetulu care a înființatu revistă „Macedonia“:

„A lucra pentru afirmarea naționalității Românilor din Peninsula-balcanică și pentru respectarea drepturilor strămoșesci, de o parte, er pe de alta a desgroa trecutul literar alu acestei naționalități, precum și a cultiva cu stăruință dialectulu ce vorbește: iată, în scurtu, indoita țintă ce urmărimu.“

Salutăm cu bucurie apariția acestei reviste și sfătuim pe cetitorii noștri s'o sprijinescă. Voru face o faptă folositoare naționalității noastre romănesci.

„Unirea.“

Literatură.

Românische Revue politisch-literarische Monatschrift, erscheint in *Resicza, Süd-Ungarn*; Herausgeber *Dr. Cornelius Diaconovich*. IV. Jahrgang II. Heft. *Inhalt*: Eine deutsche Stimme zur Nationalitätenfrage in Ungarn. Von Dr. Treu-Wahr (Seite 65). Das Szörényer Mandat. (Seite 68.) Rundschau. (Das Jubiläum der „Gazeta Transilvaniei.“ (S. 74. — Honvéds und Dorobanzen. (S. 76. — Romänen vor den Neuwahlen. (S. 81.) — Das muster eines Kirchenfürsten und Völksoberhauptes, von E. St. Seite 86). Der Gedicht von V. Alexandri, deutsch von L. V. Fischer. (Seite 91). Der gelehrte Herr Piarre, eine Erzählung aus dem Volke, aus dem Romänischen des V. A. Urechia übersezt von Lucretia Frentiu. (Seite 114). Literatur. (A. J. Odobescu's „Scrieri literare si istorice.“ S. 125). Inzerate. (Seite 127).

Prenumerationspreis, für Österreich-Ungarn 10 gulden jährlich, für Deutschland 12 Mark, für das übrige Ausland 20 Francs i. G. zahlbar am Sitze der Direction. Abonnements werden nur für ein ganzes Jahr eingegangen. Prețul pentru Austro-Ungaria 10 fl., pentru străinătate 20 franci în aur pe anu. Abonamentele se facu numai pe anul întregu.

Correspondența „Gazetei Transilvaniei“.

Sibiu, în ziua Întemp. Domn. 1888.

Balul Reuniunii femeilor române din Sibiu. Ca în toți anii dela esistența sa, și în anul acesta Reuniunea femeilor române de aci a datu unu balu în folsulu școlei sale de fetițe, carele și de astă dată a reușitu strălucitu.

O parte a publiculu român de aci era avisată deja de timpuriu prin unu diaru localu, ca să nu contribue la reușita balulu, absența lor însu nu s'a pre observat.

Vașu trimite o recenziune după „Tribuna“, der nu potu, din simpla cauză, că acestu diaru se indeletnicește mai bucurosu cu deosebite picanerii și bagu sēmă nu are timpu ori voia de a se ocupa și de balul Reuniunii femeilor române din locu.

Vă comunicu deci recenziunile foilor străine de aci, ca să vedeți cum ne consideră străinii:

„Siebenb. Deutsch. Tageblatt“ din 13 l. c. serie următoarele:

„Lustrulu deplin și toate grațiile le-a întrunit balul Reuniunii femeilor române în sala dela „Impăratulu român.“

„După devisa: „celu ce jōcă la urmă jōcă mai bine“, dragălașele aranjatōre ale acestei petreceri de carnevalu o-au pus pe finea carnevalu.“

„De această rezervare n'are să le pară rău, căci la elegantulu publicu permanentu alu balulu „Reun. fem. rom.“ s'a ma adăsu unu număr de stimatōre și de amici, cari anume s'au prezentat ca să facă împreună călătoria cu ultimulu tren de plăcere alu Carnevalu, ca astfel să și pōtă păstra cele mai dragălașe suveniru ale sesonulu de balu.“

„Interesulu principalu la balulu acesta l'au stîrnit jocurile naționale; cu toate acestea s'au executat și ceialalti numeri ai ordinei de danți cu atâtea zel și iubire, încatu se pōte constata, că balulu a satisfăcutu pe deplinu chiamării sale, de a procura petrecere tuturor celoru preșenti.“

„Capii autorităților militare și civile au participat la această frumoasă petrecere.“

„Herm. Zeit.“ scrie următoarele:

„Balulu aranjat prin Reun. fem. rom. din Sibiu, alaltasera, în sala redutei orășenesci, încatu prișese lustrulu și eleganța toaletelor pompoșe, și cu privire la societatea alasă, carea se coadună aici, și carea dă acestor petreceri lustrulu adevăratelor baluri de elită — întru nimica n'a rămasu înderutul celoru din trecut.“

„Comitetulu „Reun. fem. rom.“ în frunte cu Dōna Maria Cosma cu cunoscuta-i afabilitate cuceritōre, dimpreună cu prevenitorulu comitetu aranjatoru, compus din domni inteligenți, au contribuit și de astădată cu celu mai bunu succesu de a preface sala dela „Impăratulu român“ într'unu locu de veselie nobilă, de plăcere animată și de punctu de convenire pentru strălucitele și farmecătoarele frumșei femeiesci.“

„Că numărulu părechilor danțatōre a fostu mai micu ca altă dată, se explică prin mai multe casuri de doliu ce s'au ivit în anul espirat.“

„Între cercetătorii frumosulu balu românescu s'au pututu vedea: Episcopulu Dr. Teutsch, Escel. Sa F. M. L. Waldstätten, generalu Schönfeld și bar. Pach, colonulu Tlascal, Pohl și Görger, președintele trib. Jánossy, directorulu de finanțe

Denk, procurorul reg. Hatfaludy, sub-colon. Koblitz, primarul orăș. Hochmeister, directorulu de poliția Drotleff, mulți oficeri de statulu majoru și superiori, funcționari de stat și militaresci și altfelu de onorațiori“

„Musica a provēdu în modu forte escelentu capela Nr. 31.“

La aceste a eu numai atâtea mai adăgu, că pe lângă succesulu moralu și celulu materialu este după împrejurări destulu de frumosu, căci după informațiunile primite dela aranjatoru trece peste 300 fl.

Convocare.

Adunarea generală constituantă a „Reuniunii femeilor române din Arad și provincia“ se convōcă pe 9 (21) Februaru 1888 la 10 ore înainte de meadă în sala mare a „Seminariulu diecesanu“ în Arad.

Dat în Arad, în 30 Ianuarie (11 Februarie) 1888.

Comitetulu interimalu

Hermina P. Desseanu Ioan Beleşiu
presidentă. secretaru.

SCRIRI ULTIME.

Viena, 15 Februarie. Se dice — sub rezervă — că cabinetulu din St. Petersburg ar prezinta de astădată o programă concepută în acestu sens: Proclamațiunea căderii prințulu Ferdinand, de către puterile semnatare ale tratatulu dela Berlinu, împreună cu Turcia.

Der în ori-ce casu, Rusia menține că este indispensabilu ca o forță armată rusescă, al cărei efectiv ar fi fixat într'unu acordu comunu și ca unu mandat scurtu și limitat, să asiste la restabilirea unei ordine de lucruri regulată în Bulgaria.

DIVERSE.

Țarul și Bismark. Țarul a trimis prin reprezentantulu său la Berlinu, comitele de Șuvalow, 10 chilograme de icere negre principulu de Bismark.

Adelina Patti pleacă erăși în America, unde va cânta erăși pentru „ultima“ oră. Garderoba vestitei artiste umple 43 de lași, alu căroru transportu dela Lisabona până la La Plata, biletulu de drumu pentru artistă și suita ei costă 1800 dolari seu 9000 franci. Costumele ei numai pentru Traviata costă 15,000 dolari seu 75,000 franci.

Cursulu pieței Brașov

din 17 Februarie st. n. 1888.

Bancnote romănesc	Cump.	8.50	Vend.	8.52
Argintu romănesc	„	8.45	„	8.48
Napoleon-d'or	„	10.02	„	10.05
Lire turcesc	„	11.82	„	11.87
Imperial	„	10.82	„	10.87
Galbin	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusesc	„	107.—	„	108.—
Discontulu	„	6 1/2—8%	pe anu	

Cursulu la bursa de Viena

din 16 Februarie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	96.65
Renta de hărtia 5%	83.—
Imprumutul căilor ferate ungare	148.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	94.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	109.50
Bonuri rurale ungare	104.—
Bonuri cu clasa de sortare	108.50
Bonuri rurale Banat-Timișu	103.—
Bonuri cu cl. de sortare	108.—
Bonuri rurale Transilvane	104.—
Bonuri croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	—
Imprumutul cu premiulu unguresc	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinulu	122.70
Renta de hărtia austriacă	77.90
Renta de argintu austriac	79.20
Renta de aur austriac	103.65
Losuri din 1860	133.50
Acțiunile băncei austro-ungare	860.—
Acțiunile băncei de creditu ungar	272.—
Acțiunile băncei de creditu austr.	269.50
Galbin împărătesc	5.98
Napoleon-d'or	10.08 1/2
Mărci 100 imp. germane	62.17 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	126.85

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

„ARDELEANA“

INSTITUTUL DE CREDITUL SI DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACTII IN ORESTIE.

CONTULU BILANTULUI.

Active.

Passive.

Cassa in numerariu.	2,949	28	Capitalul socialu		
Moneta.	123	32	800 actiuni a fl. 50	40,000	—
Cambii de banca escomptate	208,686	50	Fondulu de rezerv.	950	56
Imprumuturi ipotecare	29,860	50	Depuneri pentru fructificare.	173,933	92
Imprumuturi pe cambii cu acoperire ipot.	5,420	—	Cambii de banca reescomptate.	46,947	—
Imprumuturi pe obligatiuni cu caventi.	26,256	—	Dividende neridicate	75	—
Imprumuturi pe efecte publice.	618	—	Interese anticipate pro 1888	5,576	59
Mobiliara	499.56		Diverse conturi creditore.	1,769	47
dupa amortisare	49.96	449	60	7,427	04
Spese de fundare	423.15				
dupa amortisare	84.63	338			
Diverse conturi debitoare		1,977			
		86			
		276,679			58
				276,679	58

Orăstie, la 31 Decembrie 1887 st. n.

Iosif de Orbonașu m. p.
membru in directiune.

Samuil Popu m. p.
membru in directiune.

Dr. Ioan Mihai m. p.
directorul esecutiv.

Aurel Popovici-Barcianu m. p.
comptabil.

Subsemnatul comitetu am examinat bilantul prezentu si confrontandu-lu cu registrele principale si auxiliare ale societatii tinute in buna regula, l-am gasitu in consonanta cu aceleasi si exactu.

Orăstie, la 5 Februarie 1888 st. n.

Comitetulu de supraveghiare:

Dr. Stefan Erdelyi m. p.

Nicolau Popoviciu m. p.

Laurian Berceanu m. p.

Se deschide abonamentu pre anul 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diaru beletristicu si enciclopedicu-literaru — cu ilustratiuni. — Cursulu XII. — Apare in 1 si 15 di a lunei in numeri cate de 2—3 cole cu ilustratiuni frumoase; si publica articlii sociali, poezie, romane, schite, piese teatrale s. a. — mai departe tracteaza chestiuni literare si stiintifice cu reflexiune la cerintele vietii practice; apoi petrece cu atentiune vieta sociala a Romanilor de pretutindenea, precum si a celorlalte poporatiuni din patria si strainatate; si prin glume in mare parte ilustrate nisuesce a face cate o ora placuta familiei strivite de grijiile vietii; si preste totu nisuesce a intinde tuturor indiviziloru din familia o petrecere nobila si instructiva. — Pretulu de prenumaratiune pre anul intregu e 4 fl., pentru Romania si strainatate 10 franci — lei, platibil si in bilete de banca ori marce postale.

PREOTULU ROMANU. Diaru bisericescu, scolaru si literaru — cu ilustratiuni. — Cursulu XIV. — Apare in brosuru lunare cate de 2 1/2—3 1/2 cole; si publica portretele si biografiile arhieriloru si preotiloru mai distinsi, precum si alte portrete si ilustratiuni. — mai departe articlii din sfera tuturor stiintelor teologice si intre acestia multime de predice pre dumineci, serbatori si discursuri ocazionali, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice si stiintifice-literari; si in urma totu soiulu de amănunte si scrii cu preferinta celoru din sfera bisericesca, scolastica si literara. — Pretulu de prenumaratiune pre anul intregu e 4 fl. — pentru Romania 10 franci — lei, platibil si in bilete de banca ori marce postale.

Colectanti primescu gratisu totu alu patruea esemplaru.

Numeri de proba se trimitu gratisu ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUTU“ in Gherla — Sz-ujvar. — Transilvania.

Totu de aci se mai potu procura si urmatoarele carti din editura proprie:

Apologie. Discusiuni filologice si istorice maghiare privitoare la Romani, invederite si rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Singai. Pretulu 30 cr.
Renascerea limbii romanesci in vorbire si scriere invederita si apreziata de Dr. Gregoriu Silasi. (Op complet). Brosura I. II. si III. Pretulu brosur. I. II. cate 40 cr. — Brosura III. 30 cr. Tote trei impreuna 1 fl.
Cuvantari bisericesci la tote serbatorile de preste anu, de I. Papiu. Unu volumu de preste 26 cole. Acest opu de cuvantari bisericesci intrece tote opurile de acestu soi aparute pana acum — avandu si o notiia istorica la fic-care serbatoru, care arata timpul introducerei, fazele prin cari a trecut si modul cum s'a stabilitu respectiva serbatoru. Pretulu e 2 fl.
Barbu cobzarul. Novela originala de Emilia Lungu. Pretulu 15 cr.
Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Pretulu 20 cr.
Idealulu pierdut. Novela originala de Paulina C. Z. Rovinaru. Pretulu 15 cr.
Opera unui omu de bine. Novela originala. — Continuarea novelei: **Idealulu pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Pretulu 15 cr.
Fantana dorului. Novea populara de Georgiu Simu. Pretulu 10 cr.
Codreanu craiulu codrului. Balada de Georgiu Simu. Pretulu 10 cr.
Ultimulu Sichastru. Traditiune de Georgiu Simu. Pretulu 10 cr.
Eli trebuie se se insore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negrutu. Pretulu 25 cr.
Branda seu Nunta fatala. Schita

din emigrarea lui Dragoșu. Novela istorica nationala. Pretulu 20 cr.
Numerii 76 si 77. Naratiune istorica dupa Wachsmann, de Ioan Tanco. Pretulu 30 cr.
Probitatea in copilaria. Schita din sfera educatiunii. După Ernest Legouvé. Pretulu 10 cr.
Hermanu si Dorotea dupa W. de Goethe, traducetiune libera de Constantinu Morariu. Pretulu 50 cr.
Ifigenia in Aulida. Tragedia in 5 acte, dupa Eupide, tradusa in versuri de Petru Dulfu. Pretulu 30 cr.
Ifigenia in Tauria. Tragedia in 5 acte, dupa Euripide, tradusa in versuri de Petru Dulfu. Pretulu 30 cr.
Petulantulu. Comedia in 5 acte, dupa Augustu Kotzebue, tradusa de Ioan St. Suluțu. Pretulu 30 cr.
Carmen Sylva. Prelegere publica finuta in salele gimnasiului din Fiume prin Vincentiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina Romaniei. Pretulu 15 cr.
Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese si arangiate. Pretulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.
Trandafiri si vioarele, poesii populare, culese de Ioan Popu Reteganu. Unu volumu de 14 cole. Preț. 60 cr.
Tesaurulu dela Petrosu seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Pretulu 20 cr.
Biblioteca Satenului Romanu. Cartea I, II, III, IV, cuprindut materii forte interesante si amuzante. Pretulu la tote patru 1 fl. — cate una deosebi 30 cr.
Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante si amuzante. Pretulu 30 cr.

Colecta de recepte din economia, industria, comerciulu si chemia. Pretulu 50 cr.
Economia pentru scolele popor. de T. Roșu. Ed. II. Pretulu 30 cr.
Indreptari teoreticu si practiculu pentru invetamintulu intuitivu in folosulu eleviloru normalu (preparandiali), a invetatoriloru si a altoru barbati de scola, de V. Gr. Borgovanu, profesorulu preparandiali. Pretulu unui esemplaru cu porto francatu 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nostra pedagogica abia aflamu vre-unu opu, intocmitu dupa lipsele scoleloru nostre in măsura in care este acesta, pentru aceea ilu si recomandam mai alesu directoriloru si invetatoriloru ca celoru in prima linia interesati.
Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romani. De V. Gr. Borgovanu. Pretulu 15.
Manualu de Gramatica limbii romane pentru scolele populare in trei cursuri de Maximu Popu, profesorulu la gimnasiulu din Nasăud. — Manualu aprobatu priu ministeriulu de culte si instructiune publica cu rescriptulu de datu 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Pretulu 30 cr.
Gramatica limbii romane lucratu pe base sintactice de Ioan Buteanu, prof. gimn. Unu volumu de peste 30 cole. Pretulu 1 fl. 20 cr.
Manualu de stilistica de Ioan F. Negrutu, profesorulu. Opu aprobatu si din partea ministeriulu de culte si instructiune publica cu rescriptulu de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practica forte bogata a acestui op — cuprindendu compozitiuni de totu soiulu de acte obveniente in referintele vietii socialu — se pote intrebuinta

cu multa folosu de catre preoti, invetatori si alti carturari romani. Pretulu 1 fl. 10 cr.
Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertaciuni, epitaia s. a. Pretulu 50 cr.
Carte conducatoare la propunerea calcularei in scola populara pentru invetatori si preparandi. Bros. I. scria de Gavrilu Trifu profesorulu preparandiali. Pretulu 80 cr.
Cele mai eftine carti de rugaciuni:
Margaritarulu sufletului. Carte bogata de rugaciuni si cantari bisericesci forte frumoșu ilustrata. Pretulu unui esemplaru brosuratu e 40 cr., legatu 50 cr., legatu in panza 60 cr., legatu mai finu 60, 80, 90 cr., 1 fl., in legatura de luxu 1.50—2.50
Micul margaritaru sufletesc. Cartica de rugaciuni si cantari bisericesci — frumoșu ilustrata, pentru pruncii scolari de ambe scesele. Pretulu unui esemplaru brosuratu e 15 cr., — legatu 22 cr., legatu in panza 26 cr.
Cartica de rugaciuni si cantari pentru pruncii scolari de ambe scesele. Cu mai multe icone frumoșe. Pretulu unui esemplaru e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.
Viulu Prea Santei Vergure Maria a Nascetorei de D-zeu urmatu de mai multe rugaciuni frumoșe. Cu icone frumoșe. Pretulu unui esemplaru speditu franco e 10 cr.; 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.
Epistolia D. N. Isusu Christosu. Pretulu unui esemplaru legatu si speditu franco e 15 cr.